

Vleessector, maar ook verwerking en verpakking

De Filippijnen: kansen te over

Over parels en zwijnen, dat zou de titel kunnen zijn van een verhaal over de landbouwsector in de Filippijnen. Het land wordt ook vaak genoemd in verband met politieke strubbelingen en export van goedkope arbeidskrachten. Over deze zaken en parels gaat het verder niet in dit artikel. De Filippijnen heeft veel meer te bieden en dat zit onder andere in de landbouw, waarvan de vleessector een voor de Nederlandse agribusiness aantrekkelijke exponent is.

Het land heeft de afgelopen jaren een heel behoorlijke economische ontwikkeling doorgemaakt, met een economische groei van gemiddeld 7%. Ook de Filippijnen ontsnapt echter niet aan de economische

crisis. In 2008 viel de economische groei al terug tot 4,6%. Voor 2009 wordt een groei van ongeveer 4% verwacht. In vergelijking met andere Aziatische landen doet de Filippijnen het wat dit betreft goed. Andere

macro-economische factoren geven ook een gunstig beeld en de wisselkoers van de Filippijnse peso ten opzichte van de euro is al langere tijd stabiel. Niettemin moet de Filippijnen nog steeds als een arm land worden beschouwd, met een sterk groeiende bevolking die begin dit jaar de grens van 90 miljoen inwoners passeerde.

Zakendoen

Hoe doe je succesvol zaken in de Filippijnen? Ron Altman is een Nederlander die al vijftien jaar actief is in het Filippijnse zakenleven. Hij heeft een succesvol elektrotechnisch bedrijf en is tevens vice-voorzitter van de Philippines-Netherlands Business Council (PNBC). Gevraagd naar zijn ervaringen

Landarbeidsters bundelen rijstplantjes in Kapatagan, Mindanao.

Foto's: Dick Groeneveld

en adviezen aan Nederlandse bedrijven die zaken willen doen in de Filippijnen noemt hij als eerste persoonlijke aandacht. Filippino's hechten enorm veel belang aan het opbouwen van persoonlijke relaties alvorens tot zaken te komen. Nederlandse directheid is uit den boze, daar weten ze zich vaak geen raad mee, vertelt Altman. Hij wil ook nog wel kwijt dat het voor buitenlanders die in de Filippijnen zaken willen doen een must is om een Filippijnse zakenpartner te hebben. De PNBC kan behulpzaam zijn bij het vinden van een betrouwbare partner (zie de contactgegevens verderop).

‘De Filippijnse bevolking is jong en Westers georiënteerd’

Geert Emmens komt namens het Nederlandse Hendrix Genetics (onderdeel van Nutreco, zie de special van Berichten Buitenland april 2009) al meer dan twintig jaar in de Filippijnen. Hij uit zich in vergelijkbare termen en is ervan overtuigd dat succes alleen maar mogelijk is door zeer frequent bezoek aan en intensieve begeleiding van klanten. De varkenshouderij waarin hij actief is, werkt vaak nog primitief. Daardoor is veel aandacht voor opleiding en training nodig. In andere delen van de landbouw is dat meestal niet anders. Met de door Emmens geschetste werkwijze is Hendrix een voorbeeld van een Nederlands bedrijf dat een prominente marktpositie heeft verworven.

Landbouw

De Filippijnse landbouw opereert door de bank genomen nog erg traditioneel

Geoogste rijsthalmen worden gedorst met een gehuurde verrijdbare dorsmachine.

Voedingsmiddelensector

De Filippijnse voedingsmiddelensector is een sterk groeiende bedrijfstak. Niet alleen door de snel groeiende bevolking, maar ook door de lokale beschikbaarheid van grondstoffen. Er zijn ruim 20.000 bedrijven in de voedselverwerkende industrie. 99% bestaat uit (zeer) kleine en middelgrote bedrijven. De sector wordt gedomineerd door enkele zeer grote bedrijven, waarvan de belangrijkste zijn: San Miguel Corporation-Purefoods, Republic Flour Mills, Cosmos Bottling Company en Universal Robina Corporation.

In 2007 is circa 37% van de totale consumentenbestedingen uitgegeven aan voedingsmiddelen, dranken en tabak. Door de stijging van het inkomen en de urbanisatie verschuift de samenstelling van het aangekochte levensmiddelenpakket steeds meer naar fabrieksmatig geproduceerde voedingsmiddelen en kant-en-klare gerechten. De Filippijnen importeren vooral vlees, vis, fruit en groenten, zuivel, dranken, snacks en bakkerijproducten. Bedacht moet echter worden dat nog steeds slechts een klein gedeelte van de bevolking financieel in staat is regelmatig buitenlandse voedingsmiddelen aan te schaffen.

Voedselverwerkende en verpakkingindustrie

De voedingsmiddelensector levert een substantiële bijdrage aan de Filippijnse export (tonijn, verse garnalen, vlees, gedroogde vruchten en groenten). Hoewel de export van bewerkte voedingsmiddelen voornamelijk plaatsvindt door lokaal gevestigde (Amerikaanse en Japanse) multinationals, veroveren lokale producenten een steeds groter aandeel op de exportmarkt. Het overgrote deel van de kleine en middelgrote voedselverwerkende industrieën produceert nog op een bijna ambachtelijk niveau, met behulp van eenvoudige, laagtechnologische machines. Hierdoor is er behoefte aan moderne, efficiënte machines voor de voedselverwerkende en verpakkingindustrie.

en op kleinschalig niveau. Dit geldt met name voor de tuinbouw en de veehouderij. Een uitzondering wordt gevormd door de bananen- en ananasplantages, die voornamelijk op het zuidelijke eiland Mindanao worden aangetroffen. Jarenlang is landbouw een wat verwaarloosde sector geweest in de Filippijnen, net als overigens in sommige omringende landen. De voedselcrisis van vorig jaar heeft de Filippijnen echter flink doen schrikken. Opeens moest bijvoorbeeld tegen forse prijzen rijst worden geïmporteerd. De overtuiging dat het niveau drastisch moet

worden opgekrikt, heeft sindsdien stevig postgevat. De in 2006 aangetreden zeer dynamische minister van Landbouw, Arthur Yap, was trouwens toch al hard aan de slag om de ontwikkeling van de sector te stimuleren. Samenwerking met andere landen speelt in zijn beleid een belangrijke rol. Vanwege historische banden en geografische ligging zijn er al de nodige samenwerkingsverbanden met de Verenigde Staten, Australië en Nieuw Zeeland, maar Yap kijkt ook nadrukkelijk naar andere landen, niet in de laatste plaats naar Nederland.

Verpakkingsfaciliteit op een bananenplantage in de buurt van Davao City, Mindanao.

De directeur Internationale Zaken van het ministerie van Landbouw, Bernadette Romulo Puyat, vertelt met veel enthousiasme dat de Filippijnen 1,8 miljoen hectare landbouwgrond in portefeuille heeft die tegen aantrekkelijke voorwaarden aan buitenlandse investeerders beschikbaar kunnen worden gesteld. In 2007 heeft het ministerie een één-loket-centrum ingericht waar buitenlandse agrobédrijven terecht kunnen met hun vragen over zakendoen en investeren in de Filippijnen en van waaruit ze ook begeleid kunnen worden. Puyat wil van de gelegenheid gebruik maken

om Nederlandse bedrijven van harte uit te nodigen naar de Filippijnen te komen en zich te oriënteren. De Nederlandse landbouw heeft volgens haar in de Filippijnen een goede reputatie en ons land wordt bijvoorbeeld als een van de meest betrouwbare landen op het gebied van vleesproductie beschouwd. Het functioneren van de Nederlandse inspectiediensten wordt als een voorbeeld van transparantie en professionalisme gezien.

De vleessector moet sowieso als een kansrijke sector voor Nederlandse bedrijven

De Philippines-Netherlands Business Council (PNBC) stimuleert de contacten tussen de Filippijnen en Nederland op zakelijk, economisch en cultureel gebied en is ondergebracht bij de Filippijnse ambassade in Nederland:
Laan Copes van Cattenburgh 125
2585 EZ Den Haag
T (070) 360 48 20
E ph@bart.nl
I www.philembassy.nl

worden gezien. De Filippijnse bevolking is jong en Westers georiënteerd. Dat komt onder andere tot uitdrukking in consumptiepatronen waarin vlees en vleesproducten steeds belangrijker worden. Importen laten de laatste jaren een gestage groei zien met een gemiddelde toename van ongeveer 10% per jaar. Van de 280.000 ton die in 2008 werd geïmporteerd, betrof 110.000 ton varkensvlees. Nederland leverde daarvan slechts iets meer dan 2%. Het Nederlandse aandeel in de import van rundvlees en pluimveevlees bedroeg nog minder. Een uitdaging voor Nederlandse bedrijven om deze percentages naar boven te krijgen.

Adrie de Roo, LNV-Raad Kuala Lumpur

Papayaboom met vruchten in een kwekerij.